

Nr 58

Av herr **Lindström m. fl.**, *angående kontroll av jord- och skogsförvärv medelst inköp av aktieposter.*

Köp och försäljning av jordbruksfastigheter är numera i lag reglerade. Jord och skog är alltså icke spekulationsobjekt i samma utsträckning som tidigare. Lagstiftningen har otvivelaktigt åstadkommit en sanering på detta avsnitt av fastighetsmarknaden.

Erfarenheten har dock visat att denna lag icke är till fyllest för att förhindra all osund spekulation i jord och skog. Om ett aktiebolag innehar fastigheter av denna typ finns det alltjämt möjligheter att genom köp av aktiemajoriteten i ett dylikt bolag bli den reelle ägaren till dessa ofta mycket stora naturtillgångar.

En transaktion av detta slag har skett i södra Norrland. En större kustindustri i massabranschen har förvärvat aktiestocken i ett inlandsföretag med omfattande skogstillgångar. Varsel har redan getts om att den lokala industrien skall läggas ner. Det gäller en av landets äldsta massafabriker. Därmed har avslöjats att det verkliga motivet för förvärvet var åtkomsten av skogarna för utvidgning av den egna råvarubasen. Halvkvädna löften om ersättningsindustri av något slag betraktas allmänt som tillyxade för att dämpa de upprörda känslor som helt naturligt kommit till uttryck hos de anställda och även hos de kommunala myndigheterna, som med berömvärd energi och framåtanda skapat ett i alla avseenden föredömligt samhälle. Invånarnas existens står eller faller med den av nedläggelse hotade industriens vara eller icke vara. Med dess relativa närhet till atlanthamn och de snabbt förbättrade kommunikationerna västerut framstår ett nedläggande än mer orimligt. För ett län som redan kan konstatera en betydande avtappning ur de mest arbetsföra åldersgrupperna öppnar en utveckling som denna minst sagt dystra perspektiv.

Det verkar i hög grad stötande för det allmänna rättsmedvetandet, att medan de tillståndsbeviljande myndigheterna med närapå irriterande kläffingrighet granskar praktiskt taget betydelselösa förvärvsärenden kan ett par bolagsstyrelser genom en enkel affärstransaktion cyniskt avhända en framåtsträvande ort dess enda industri och därtill hörande skogsdomäner och därmed ställa de anställda och kommunen i en ohållbar situation. Ett folk som efter mycken och lång vända lyckats skapa politisk demokrati borde också vara i sin fulla rätt att åstadkomma något slag av korrektiv mot ekonomiskt fåtalsvälde av detta olustiga slag.

Det står väl för alla klart, att ett samhälle som präglas av stark dynamisk utveckling får finna sig i av produktionstekniska och samhällsekonomiska skäl betingade omställningsprocesser. Men när ohöjda vinstintressen ställer hela industrisamhällen inför katastrof, har de därav berörda medborgarna rätt att kräva statsmakternas skydd.

Hur detta skydd skall konstrueras utan att åsamka vårt näringsliv alltför byråkratiska ingrepp är ej lätt att ange. Här kringgås dock på ett upprörande sätt en lag, som främst tillkommit för att handeln med jord och skog sker till "övervägande nytta för jordbruket och näringslivet i orten". Det finns därför fullgod anledning låta någon eller några sakkunniga utreda detta för framför allt Norrlands inland viktiga problem.

Med hänvisning till förestående får undertecknade föreslå,

att riksdagen måtte besluta uppdraga åt Kungl. Maj:t att utreda frågan om en eventuell kontroll av jord- och skogsförvärv medelst inköp av aktieposter och till riksdagen inkomma med de förslag utredningen kan föranleda.

Stockholm den 21 januari 1957

Helge Lindström

Sigfrid Jonsson
i Strömsund

Birger Nilsson
i Östersund

Nr 59

Av herr **Hansson m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm.

(Lika lydande med motion nr 57 i Första kammaren)

Stockholm den 22 januari 1957

Nils G. Hansson
i Skegrie

Per A. Johnsson
i Kastanjegården

Nils Agerberg

Per Svensson
i Stenkyrka

Hugo Bengtsson
Karlskrona

Karl Jönsson

Gust. Nilsson
i Göingegården

Einar Hæggbloom

Nils Persson
